

Adviesrapport discipline lucht

Algemene gegevens	
Opdrachtgever	Opdrachtgever W&L en VTH provincie Limburg
Contactpersoon	[REDACTED]
Zaaknummer	Z2023-00003767
Locatie	Divers
Omschrijving	Controle van de (ZZS) emissie van bedrijven in 2024
Datum advies	10 december 2025
Addendum	1
Behandelaar	[REDACTED]
Collegiale toetser	[REDACTED]

Advies

Door de afdeling Advies en Onderzoek van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg is in 2024 een planmatig controleprogramma van emissiemetingen en controles van automatische meetsystemen (AMS) bij bedrijven uitgevoerd. Bij een aantal metingen zijn daarbij overschrijdingen van de emissienorm gemeten en het is gebleken dat veel AMS niet voldoen aan de daaraan gestelde eisen. In sommige gevallen gaat het daarbij om de emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). Ten aanzien van de overschrijdingen / tekortkomingen zijn vervolgacties in gang gezet door ODZL en provincie Limburg.

Het doel van deze nota is om het verloop van de vervolgacties inzichtelijk te maken. Het blijven uitvoeren van een planmatig jaarlijks emissiemeetprogramma en controles op de AMS blijkt noodzakelijk. De resultaten laten het volgende zien:

- Ondanks dat bedrijven zelf onderzoeken moeten (laten) uitvoeren op basis van meet- en onderzoek verplichtingen die in de vergunning staan, is er een noodzaak om ook als bevoegd gezag in eigen beheer eigenstandig en onafhankelijk eigen controlemetingen uit te voeren.
- De start van een onafhankelijk meetprogramma door het bevoegd gezag, al gebeurt dit nog maar op (zeer) beperkte schaal in Limburg, laat die noodzaak al zien.
- Het is ook een landelijke ontwikkeling en constatering dat het bevoegd gezag echt zelf controles moet uitvoeren op vergunde waarden.
- Een zeer groot knelpunt hierin is dat het aantal (geaccrediteerde) aanbieders van emissiemetingen zeer beperkt is en daarbij extra beperkt wordt omdat ook bedrijven zijn aangewezen op dezelfde bureaus.
- Om deze reden(en) is er landelijk een proces gaande tussen de omgevingsdiensten in Nederland om een of meerdere gezamenlijke milieu-meetdiensten op te richten.

1 OMSCHRIJVING VAN DE ADVIESVRAAG

Opvolging en nadere duiding van de emissiemetingen en controles AMS systemen die in 2024 in opdracht van respectievelijk door de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) bij verschillende bedrijven zijn uitgevoerd.

2 ACHTERGROND EN DOEL

In opdracht en onder begeleiding van de afdeling Advies & Onderzoek (A&O) van de ODZL zijn in 2024 lucht emissiemetingen uitgevoerd aan bronnen van een aantal bedrijven in Limburg. Dit betrof bedrijven die onder bevoegd gezag van de provincie Limburg vallen.

Bedrijven laten zelf metingen uitvoeren op grond van meet- en onderzoek verplichtingen zoals die zijn opgenomen in de milieuvergunning. We vinden het echter van belang om daar tevens als bevoegd gezag in eigen beheer, eigenstandig en onafhankelijk eigen controlemetingen uit te (laten) voeren.

De metingen zijn uitgevoerd in het kader van het planmatige meetprogramma van de ODZL voor provinciale bedrijven. Uitvoering vond plaats door externe meetbureaus die voor de uitvoering van de metingen zijn geaccrediteerd.

De meetprogramma's (bronnen en parameters) zijn door de afdeling A&O, in afstemming met toezichthouders en/of vergunningverleners, vastgesteld. In sommige gevallen zijn bedrijven of bronnen random geselecteerd als zijnde een reguliere controle op luchtmissies, in sommige gevallen was er een specifieke aanleiding. De nadruk heeft gelegen op emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Afstemming met het bedrijf vond plaats door medewerkers van A&O, en bij de uitvoering van de metingen waren altijd medewerkers van de ODZL (afdeling Advies en Onderzoek) aanwezig.

Naast het laten uitvoeren van metingen zijn controles van automatisch meetsystemen (AMS) uitgevoerd bij een aantal bedrijven waar emissies met een dergelijk systeem worden gemonitord. Deze AMS worden met name toegepast bij bedrijven/bronnen met grotere respectievelijk relevante emissies. Bedrijven met een AMS zijn vanuit hun vergunning verplicht een dergelijk systeem te hebben vanwege hun wettelijk controleregime, waarin is vastgelegd of en met welke intensiteit een bedrijf metingen uit moet voeren. In sommige gevallen kiezen bedrijven er zelf voor om emissies met een AMS te volgen.

Afhankelijk van de resultaten van de metingen en controles is een vervolgtraject in gang gezet. Dit gebeurt primair vanuit de afdeling Advies & Onderzoek, veelal in samenspraak met de toezichthouder. Het doel van deze nota is om het verloop van de vervolgacties te laten zien.

3 UITGEVOERDE WERKZAAMHEDEN

Uitvoering emissiemetingen en controles van AMS op basis van het planmatige meetprogramma ODZL bij bedrijven waarvoor de provincie Limburg bevoegd gezag is.

In totaal zijn aan 20 bronnen metingen uitgevoerd bij 6 bedrijven, en zijn bij 5 bedrijven controles op AMS uitgevoerd.

4 RESULTATEN EN CONCLUSIES

De conclusie is dat er op basis van de uitgevoerde metingen sprake is van overschrijdingen van emissie-eisen, en dat er aan de gecontroleerde AMS tekortkomingen worden vastgesteld.

Naar aanleiding van deze constatering zijn er (waar nodig) vervolgacties in gang gezet (zie Tabel volgende pagina). Een aantal daarvan is nog lopende. In onderstaande tabel wordt een samenvatting gegeven van de uitgevoerde metingen en controles, wat daarbij is vastgesteld en de ondernomen acties. Onder de tabel is beschreven wat dit concreet betekent voor de ODZL (afdeling Advies en Onderzoek, maar ook Handhaving en Vergunningverlening), de bedrijven en mogelijk ook de provincie Limburg.

Bedrijf	Resultaat	Actie	Stand van zaken december 2025
<i>Metingen</i>			
■■■■■■■■■■	Geen bijzonderheden gemeten	Geen	Afgerond
■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	- Hoge gehaltenes ■■■■ gemeten - huidige eis vergunning is in emissie per ton product; formeel geen overschrijding - Groter dan eisen uit BAL	- Handhavingstraject - Bij de tijd brengen vergunning via ambtshalve wijziging (mg/Nm³ ipv. per ton) - Toetsing aan huidige eis vergunning (per ton)	- Aanschrijving verstuurd voor: * onvolkomenheden meting * niet conform emissiemeetprogramma - Nog toetsen aan vergunning
■■■■■■■■■■	- Overschrijding voor ■■■■	- Gesprek bedrijf; bedrijf is het niet eens met de metingen	- Overweging: Verificatie dmv. Her-meting extra budget? Uitvoering evt. OMWB
■■■■■■■■■■	- Overschrijding ■■■■ - Overschrijding ■■■■■■	- Handhavingstraject, bezwaar bedrijf - Handhavingstraject; bedrijf verwacht binnen redelijke termijn oplossing	- Aanschrijving is verstuurd; hierover volgt begin juli gesprek. Bedrijf heeft formeel bezwaar aangetekend (is in behandeling)
■■■■■■■■■■	- Geen overschrijdingen; wel stoffen ■■■■■■ die niet zijn vergund	Vergunningentraject in breder kader	- Geen aanleiding voor handhaving; wel aandachtspunt in vergunning traject
■■■■■■■■■■	- Geen overschrijdingen	Geen; Revisievergunningentraject loopt (staat los van metingen)	Afgerond
<i>AMS Controles</i>			
■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	- Fouten in berekening; nieuwe rapportage is opgesteld. Betreft 3 emissiepunten.	Nieuwe ijklijn opstellen en daarna verificatie of de afwijking significant was. Parameters ■■■■■■ (geen ZZS)	Afspraak met bedrijf dat ze nieuwe ijklijnen opstellen. Obv. nieuwe ijklijn beoordeling uitvoering
■■■■■■■■■■	- AMS: Afwijkingen en buiten gebruik geweest - Opmerkingen bij controlemetingen	Afwijkingen op AMS moeten in orde worden gemaakt Rapportage QAL2 controlemetingen afwachten en beoordelen	Bedrijf heeft aanschrijving gehad <1-7. AMS werkt weer maar rapport QAL2 metingen nog toesturen + beoordelen.
■■■■■■■■■■	- QAL2 metingen +implementatie data correct	Detailinformatie nog aan te leveren en te verifiëren	Ziet er goed uit, enkele puntjes op de i; verder alles in orde; laatste info implementatie + verificatie volgt nog.
■■■■■■■■■■	- Geen implementatie AMS (2 stuks) in kwaliteitssysteem	Bedrijf aangeschreven dat het formeel niet voldoet. Invulling hierover lopende, ook met het oog op lopend vergunningentraject. Discussiepunt: AMS is vlgs. bedrijf niet verplicht	- Aanschrijving verstuurd voor niet voldoen aan kwaliteitsborging - Ivm. pieken standpunt ODZL: AMS wel noodzakelijk
■■■■■■■■■■	- Geen implementatie AMS in kwaliteitssysteem	Bedrijf aangeschreven i.v.m. formeel niet voldoen. Discussiepunt: AMS is vlgs. bedrijf niet verplicht. Vlgs. ODZL terechte opmerking.	Vernieuwd emissie meetprogramma: controle met periodieke metingen. AMS blijft in gebruik. Afgerond.

Uit de tabel kan het volgende worden geconcludeerd:

Emissiemetingen

- Bij drie van de zes bedrijven waar metingen zijn uitgevoerd, zijn overschrijdingen van de emissienorm vastgesteld (NB.: bij [REDACTED] betreft dit overschrijding van de norm uit het BAL; norm vergunning formeel nog toetsen). Bij twee bedrijven gaat het daarbij om ZZS.
- Gerelateerd aan gemeten emissiepunten zijn bij 4 van 20 gemeten bronnen overschrijdingen van de emissienorm vastgesteld (voor [REDACTED]: zie vorige opmerking). Bij 3 bronnen gaat het daarbij om ZZS.
- Ten tijde van de eerste samenvattende rapportage van deze metingen waren nog niet alle resultaten bekend, waardoor aanvankelijk een iets hoger overschrijdingspercentage is vermeld;
- Bij drie van de zes bedrijven waar metingen zijn uitgevoerd, geven de metingen geen aanleiding tot een (uit oogpunt van handhaving) vervolgtraject.
- Bij twee bedrijven is naar aanleiding van de resultaten van de metingen een aanschrijving in het kader van handhaving gedaan. Eén bedrijf heeft hiertegen formeel bezwaar aangetekend.
- Eén bedrijf heeft aangegeven het niet eens te zijn met de metingen. Hierover loopt thans een discussie. Alhoewel de ODZL van mening is dat de metingen correct zijn, wordt overwogen om, teneinde (mogelijk juridische) discussies te vermijden, een verificatiemeting uit te voeren. In dat geval zal extra budget gevonden moeten worden.

AMS controles

- Bij vier van de vijf gecontroleerde bedrijven zijn afwijkingen bij de AMS vastgesteld. Omdat twee bedrijven bij meerdere bronnen AMS metingen uitvoeren (3 respectievelijk 2 AMS), gaat het om 7 van de 8 AMS.
- Twee bedrijven geven aan dat een AMS in hun situatie niet verplicht is omdat ze onder een lichter controleregime (zouden) vallen, en ze dus feitelijk niet zouden hoeven voldoen.
 - In één geval is dat een terechte tegenwerping. In die situatie heeft het bedrijf het emissieprogramma aangepast en voert het bedrijf voortaan periodieke controlemetingen uit. Het AMS blijft (informatief) wel in bedrijf.
 - Bij het andere bedrijf is sprake van grote piekmissies en is de ODZL van mening dat het AMS (met alle daaraan verbonden eisen) als monitoringsinstrument in bedrijf moet blijven. Dit betekent dat het bedrijf actie moet ondernemen om het AMS conform de eisen in werking te stellen. Het bedrijf is hierop aangeschreven.
- Bij één bedrijf was sprake van fouten in de onderliggende berekening op 3 AMS'en. Dit is complex en het vaststellen van een eindconclusie heeft tijd gevergd. Het meetbureau heeft daarbij nieuwe kalibratielijnen (ijklijn) opgesteld. De implementatie daarvan zal door de ODZL worden geverifieerd.
- In één geval zijn afwijkingen op het AMS vastgesteld. Deze functioneert weer, maar er zijn tevens tekortkomingen gezien bij kalibratiemetingen (QAL2) op het AMS. De rapportage van de QAL2 metingen dient nog te worden opgesteld/toegestuurd en beoordeeld door de ODZL. Op basis daarvan vindt een definitieve beoordeling plaats.
- Bij één bedrijf is toezicht van de ODZL geweest bij de uitvoering van QAL2 metingen en is de implementatie van de data in het systeem beoordeeld. Hierbij zijn geen afwijkingen vastgesteld. Enkele (detail) gegevens ontbreken nog en zullen nader worden beoordeeld.

5 ADVIES/STAND VAN ZAKEN

Voor wat betreft de opvolging van de metingen en controles gaat het om de opvolging van de acties die in en de tabel op pagina 4 bij de verschillende metingen en controles zijn vermeld. Dit kan als volgt worden samengevat.

- Bij 7/11 bedrijven waar controles (metingen en beoordeling AMS) zijn uitgevoerd lopen nu nog diverse acties naar aanleiding van de metingen uit 2024.
- Bij 3/11 van deze bedrijven lopen handhavingsacties
- Bij 6/11 bedrijven lopen (tevens) gesprekken over de eindresultaten, niet zijnde handhavingsacties.
- Bij 1/11 bedrijven loopt er een vergunningsrevisie, waarbij de uitkomst van de meting meegenomen wordt.
- Bij 1/11 bedrijven zijn geen bijzonderheden gevonden.

Naar aanleiding van de resultaten van de uitgevoerde metingen en controles blijkt dat het noodzakelijk is om deze te blijven uitvoeren. Het blijkt dat hierbij toch nog de nodige overschrijdingen, waaronder ZZS, aan het licht komen, en dat veel AMS niet voldoen aan de daaraan gestelde eisen.

Addendum

1. Stand van zaken per september 2026.

Addendum 1 bij adviesrapport discipline lucht Z2023-00003767

Stand van zaken per september 2026

Bedrijf	Resultaat	Actie	Stand van zaken per september 2026
<i>Metingen</i>			
█	Geen bijzonderheden gemeten	Geen	Afgerond (idem december 2025)
█ █	- Hoge gehaltenes █ gemeten - huidige eis vergunning is in emissie per ton product; formeel geen overschrijding - Groter dan eisen uit BAL	- Handhavingstraject - Bij de tijd brengen vergunning via ambtshalve wijziging (mg/Nm ³ ipv. per ton) - Toetsing aan huidige eis vergunning (per ton)	█ █ █
█	- Overschrijding voor █	- Gesprek bedrijf; bedrijf is het niet eens met de metingen	Wordt volgend jaar opnieuw gemeten (waarschijnlijk isrn. collega Omgevingsdienst
█	- Overschrijding █ - Overschrijding █	- Handhavingstraject, bezwaar bedrijf - Handhavingstraject; bedrijf verwacht binnen redelijke termijn oplossing	Handhavingstraject loopt. In het najaar en begin 2027 worden nieuwe metingen uitgevoerd.
█	- Geen overschrijdingen; wel stoffen █ █ die niet zijn vergund	Vergunningentraject in breder kader	Geen aanleiding voor handhaving Vergunning traject loopt.
█	- Geen overschrijdingen	Geen; Revisievergunningentraject loopt (staat los van metingen)	Afgerond (idem december 2025)
<i>AMS Controles</i>			
█ █	- Fouten in berekening; nieuwe rapportage is opgesteld. Betreft 3 emissiepunten.	Nieuwe ijklijn opstellen en daarna verificatie of de afwijking significant was. Parameters █ (geen ZZS)	Gaat een nieuwe AMS + datasysteem plaatsen en daarop nieuwe QAL2 metingen uitvoeren.
█	- AMS: Afwijkingen en buiten gebruik geweest - Opmerkingen bij controlemetingen	Afwijkingen op AMS moeten in orde worden gemaakt Rapportage QAL2 controlemetingen afwachten en beoordelen	Tijdelijke oplossing verificatie dmv. periodieke metingen. Plan van aanpak uitvoering QAL2 metingen opstellen.
█	- QAL2 metingen +implementatie data correct	Detailinformatie nog aan te leveren en te verifiëren	Afgerond
█	- Geen implementatie AMS (2 stuks) in kwaliteitssysteem	Bedrijf aangeschreven dat het formeel niet voldoet. Invulling hierover lopende, ook met het oog op lopend vergunningentraject. Discussiepunt: AMS is vlgs. bedrijf niet verplicht	█ █ █
█	- Geen implementatie AMS in kwaliteitssysteem	Bedrijf aangeschreven ivm. formeel niet voldoen. Discussiepunt: AMS is vlgs. bedrijf niet verplicht. Vlgs. ODZL terechte opmerking.	Vernieuwd emissie meetprogramma: formele controle met periodieke metingen. AMS blijft (indicatief) in gebruik. Afgerond (idem december 2025)